

VÉGRENDELLET

ÉS A

KÖTTELÉS RÉSZ

Dr. Harsányi József

I. VÉGRENDELET

A jog a végrendelet három fajtáját különbözteti meg.

- a.) közvérendelet
 - b.) írásbeli magánrendelet
 - c.) szóbeli végrendelet
- a.) a közrendelet közjegyző vagy bíróság előtt köthető. A korlátozottan cselekvőképességű vagy írásra, aláírásra pl. bűnülés miatt képtelen személy – csak közvérendeletet tehet.

b.) az írásbeli magánvégrendeletnek is három formája van.

- a végrendelet elejétől végéig maga írja és aláírja (ez esetben tanú sem kell!)
- A végrendelet mással íratja, vagy maga, de géppel írja. Ez esetben érvényességi feltétel, hogy a végrendeletet két tanúval alá kell íratni a végrendelet tartalmát nem kell feltétlenül ismerniük, de azt tudniuk kell, hogy végrendeleti tanúk minőségben teszik meg aláírásukat, igazolják a végrendelező aláírását. Ha a végrendelező a végrendeletet már aláírta, akkor az együttesen jelenlévő két tanú aláírásával azt igazolja, hogy a végrendelező az aláírást magának ismerte el.

- közjegyzőnél letett végrendelet. A végrendelező végrendeletét aláírja és akár nyílt, akár zárt iratként a közjegyzőnél – díjazás fejében – végrendelezést feltüntetve *személyesen* letétbe helyezi. Ennek a megoldásnak előnye: - egyrészt a biztonság, - másrészt nem okoz a végrendelező csalódást a leendő örökösnek – mert a végrendeletről nem is tud – ha a végrendelező körülményei változása miatt azt visszavonná, mert pl. eltartási szerződést köt valaki mással. A gyakorlatban is az, hogy a végrendelező a végrendelet egy példányát átadja annak, akinek a javára végrendelezett.

- Az írásbeli magánvégrendelet érvényességi feltétele, hogy
 - abból egyértelmű kitérőn, hogy halála esetén rendelkezett,
 - ha több lapból áll azt sorszámokkal látják el, annak minden lapját a végrendelező, és ha kell tanú, akkor ők is aláírják
 - egyértelmű legyen, hogy azt hol és mikor írták

c.) szóbeli végrendelet akkor tehető, ha valaki az életét veszélyeztető rendkívüli helyzetben van és írásbeli végrendelet tételére képtelen, vagy csak jelentékeny nehézséggel tehetné. Itt is feltétel a két tanú jelenléte és a kijelentés, hogy a szóbeli

nyilatkozata az ő végrendelete. A szóbeli végrendelet hatályát veszti, ha az életveszély elmúlt és azt követő megszaktítás nélküli 30 napon át alkotott volna más alakban végrendeletet.

Tudni kell, hogy amiről a végrendeletben nem történt intézkedés arra vonatkozóan a törvényes öröklés rendje érvényesül. Ha a végrendelező teljes körűen kíván végrendelezni, azaz a megjelölt személyt általános örökösévé kívánja tenni az ingatlanokon túl gondolni kell

- az ingóságokra, pl. a lakás a ház minden berendezés és felszereltség tárgyakra,
- a meglévő megtakarításokra, értékpapír, pénzintézet megjelöléssel,
- az esetleges kintlévőségeire, ki és mennyivel tartozik ezek bizonylatának csatolásával,
- az utolsó havi nyugdíj felvételii jogosultságával, ha úgy hunyna el, amikor az esedékes havi nyugdíját még nem vehette fel
- az örökös kegyeleti kötelezettségéről a temetés formájáról koporsós vagy hamvasztásos, polgári vagy egyházi, ha egyházi melyik felekezeti szertartás szerint. A kegyeleti megőrzés egyéb feltételeiről stb.

A mindenre kiterjedő rendelkezés elejét veheti a végrendeleti és a törvényes örökösök közötti esetleges vitának.

II. KÖTELES RÉSZ

Végrendelet készítésére akkor kerül sor, ha végrendelező el kíván tenni a törvényes öröklés rendjétől. A törvény ez esetben is garanciát akart biztosítani az egyenes ági leszármazóknak, hogy részesüljenek a hagyatékból – kivéve a kizárás, kitagadás esetét – ez a részesedés a köteles rész. A köteles rész nagysága az egyébként a törvényes öröklés rendje szerint az örökösöt megillető rész 1/3-a. A végrendeletben – kizárás, kitagadás nélkül is lehet hivatkozni, hogy az egyébként köteles részre jogosult köteles részre se legyen jogosult, mert annak megfelelő vagy annál esetleg nagyobb is már korábban megkapott. (Pl. az egyik gyermek egyetemre járt és részére az egyetemi vároiban a szülők vásároltak számára egy lakást, a körtülmények változása miatt a szülők – örökhagyók – a másik gyerek számára egy már nem tudták biztosítani és esetleg ő volt az aki meg gondoskodni is tudott a szülőktől, így egyedül ő legyen az örökös.

Amennyiben az örökhagyó a köteles részt egyértelműen ki akarja zárni, élet az arra érdemesnek tartott részére a tulajdon átruházás lehetőségével, amelynek, az időskor biztonságot is nyújtó eltartási öröklési életjáradéki szerződés valamelyike lehet és ez esetben az öröklés problémái már megoldódnak. A tulajdon azé lesz, aki a gondoskodás miatt arra érdemes.

III. BETUDÁS

A köteles részbe betudódnak azok az adományok, amelyeket a köteles részre jogosult az örökhagyó életében ingyenesen kapott. Az örökhagyó életében végrendeletében jelezheti, hogy pl. örököse csak az egyik gyermeke legyen, a másik köteles részre se legyen jogosult, mert a köteles résznél jóval nagyobb értéket – egy lakást ajándékozás címén már – juttatott neki. A tárgyalt részekről a Ptk. VIII. fejezete rendelkezik.

Tájékoztatásul csatolok egy végrendeletformát.

VÉGRENDELLET

Alulírott Hargitai Péterné szül: Halmos Teréz (szül: 1929.06.24., an: Tótfalusi Mária) Tamási Fürdő utca 12.szám alatti lakós ép elmével, józan megfontolás alapján, minden kényszer nélkül elhalálozásom esetére gyermekem sorsáról az alábbiak szerint rendelkezem.

- 1.) Kizárólagos, 1/1 arányú tulajdonomat képezi a tamási 325/A/42/15.helyrajzi számon felvett, a valóságban Tamási Fürdő utca 12.szám alatti álló lakóház udvar megnevezésű családi házas ingatlan, amely per teher és igény mentes. Amelyet kizárólag Hargitai József (szül: 1950.12.18.) végrendelekzesemkor velem a jelezett címen együttlakó **József fiám örökölje** ugyancsak **Ő örökölje** a családi ház minden berendezési és felszerelési tárgyait.
- 2.) Kizárólagos tulajdonomat képezi még a tamási 218/C/26/32 helyrajzi számon felvett Kilitóhegy Őz utca 12.szám alatt álló üdülő ingatlan, amely a családi házzal azonos értéket képvisel, amely per teher és igénymentes, és amelyet **Irma leányom** Kovácsné Hargitai Irma (szül: 1954.05.12.) végrendelekzesemkor Pincehely Árpád utca 15.szám alatti lakós **örökölje**, annak minden berendezési és felszerelési tárgyaival együtt.
- 3.) **László fiám** Hargitai László (szül: 1957.12.05.) végrendelekzesemkor Budapest XX. Kerület Bánáti út 36. szám alatti lakós részére diploma megszerzését követően vettem számára a **jelezett cím alatt álló lakást, így őt azonos nagyságrenddel kielégítettem.** Ezért az 1. 2. pontban jelezett ingatlanok kizárólagos örököse József és Irma legyen, László fiám a jelezett ingatlanrészből köteleles részre se legyen jogosult.
- 4.) Halálomkor meglévő – bármely pénzüntézetnél elhelyezett – megtakarításomat, esetleges kintlévőségeimet a törvényes öröklés rendje szerint gyermekeim egyenlő arányban örököljék. Halálomkor meglévő egyéb ingóságaimat, egymás érdekeit, a tárgyakhoz való érzelmi kötődést figyelembe véve testvéri egyetértéssel osszák el.

Gyermekeimet egyfórmán szeretem, végrendelekzesemkor az arányos, igazságos juttatást vettem figyelembe.

TAMÁSI

TAMÁSI

VÉGRENDELKEZŐ

Ez az én végakaratom, kérem azt mindenki más által tiszteletben tartani.

Kelt: Tamási, 20' január 15.

.....
Hargitai Péterné
Végrendelkező

Alulírottak, mint végrendeleti tanúk tanúsítjuk, hogy az általunk jól ismert végrendelkező e végrendelet sajátjának ismerte el és azt, mint végakarataát, tartalmazó okiratot előtünk együttes jelenlétünkben saját kezűleg aláírta.

1.) 2.).....

.....
(név, lakcím) (név, lakcím)